

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/37/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119215332
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8119215332.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcov: 1. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v C., na ul. A. D. č. XX a 2. E. B., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v D. F., v G., na A. H. D. XX, právne zastúpených RIEDL advokátska kancelária s.r.o., so sídlom v Prešove, na ul. Slovenskej č. 46, IČO: 54 359 490, proti žalovanej: C. I., nar. XX. XX. XXXX, bývajúcej v J. J., H. G. D. XX, právne zastúpenej JUDr. Petrom Múkerom ml., advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, na ul. ČSA č. 25, o určenie neplatnosti závetu a listiny o vydedení, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 17.01.2022 č.k. 7C 49/2019-107 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 07.06.2022 č.k. 7C 49/2019-127, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

Žalovanej sa priznáva vo vzťahu k žalobcom náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením (ďalej len napadnutý rozsudok) určil, že listina o vydedení žalobcov po poručiteľke K. L., nar. XX.XX.XXXX a zomrelej XX.XX.XXXX spísaná formou notárskej zápisnice v Notárskom úrade E. M. N. dňa 19.03.2001 je neplatná. V prevyšujúcej časti bola žaloba žalobcov zamietnutá. Žiadnej zo strán sporu nebol priznaný nárok na náhradu trov konania.

Vykonaným dokazovaním mal za preukázanú skutočnosť, že formou notárskej zápisnice spísanej na Notárskom úrade E. M. N. dňa 19.03.2001 poručiteľa K. L. spísala závet, ako aj listinu o vydedení, z obsahu ktorých vyplýva, že všetok svoj hnutelný aj nehnuteľný majetok, ktorý vlastní, odkázala svojej dcére, teda žalovanej. Zároveň svoje 4 deti E. B., F. B., A. B. a A. J. vydedila z dôvodu, že sa o ňu nestarajú, neprejavujú o ňu záujem ako o matku. Svoju dcéru C. I. zvýhodnila, preto že sa o ňu stará a bude sa starať až do svojej smrti. Uviedla, že je to jej posledná vôľa, ktorú žiada, aby ju každý rešpektoval. V písomnom podaní žalovanej zo dňa 22.12.2021 žalovaná písomne uznala, že v čase spísania listiny o vydedení, nebola daná existencia dôvodu vydedenia uvedeného v listine o vydedení. Z pohľadu žalovanej v čase spísania listiny o vydedení neexistovali také okolnosti, ktoré by založili existenciu ktoréhokoľvek z dôvodov vydedenia uvedených v § 469a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Bola toho názoru, že vydedenie je absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

Podľa ust. § 151 ods. 1 C.s.p. skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. V sporovom konaní súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení strán. Nesporné skutkové tvrdenia si súd osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého vychádza v meritórnom rozhodnutí. De facto je skutkové tvrdenie nesporné, ak protistrana vyhlási, že je pravdivé alebo ak protistrana uvedie rovnaké skutkové tvrdenie. S poukazom na zhodné vyjadrenie tak žalobcov v žalobe, v ktorom uviedli, že neexistoval dôvod vydedenia v zmysle § 469a ods. 1 Občianskeho zákonníka a rovnaké zhodné tvrdenie žalovanej v písomnom podaní zo dňa 22.12.2021, v ktorom uviedla zhodne so žalobcami, že v čase spísania listiny o vydedení nebola daná existencia dôvodu vydedenia v zmysle § 469a ods. 1 Občianskeho zákonníka, súd si osvojil tieto zhodné tvrdenia strán sporu a vychádzal zo skutočností, že neexistoval dôvod vydedenia tak, ako bol špecifikovaný v listine o vydedení spísanej formou notárskej zápisnice dňa 19.03.2001 na Notárskom úrade E. M. N.. Z uvedeného dôvodu preto prvoinštančný súd žalobe v tejto časti v celom rozsahu vyhovel.

Ako ďalším žalobným petitom sa súd zaoberal určením neplatnosti závetu po poručiťelke K. L., ktorý spísala dňa 19.03.2001 na Notárskom úrade E. M. N. vo forme notárskej zápisnice, ktorým odkázala všetok svoj hnutelný a nehnuteľný majetok, ktorý vlastní, ktorý nadobudne v budúcnosti svojej dcére - žalovanej. Na podanie žaloby o absolútnu neplatnosť právneho úkonu, boli žalobcovia odkázaní súdnym komisárom v zmysle uznesenia zo dňa 26.08.2019 č.k. 35 D 790/2018 – 77. V žalobe žalobcovia iba stroho konštatovali neplatnosť závetu a listiny o vydedení z dôvodu, že vôľa poručiťelky nebola vážna a zároveň táto bola žalovanou uvedená do omylu. Tieto svoje skutkové tvrdenia však v priebehu celého súdneho sporu bližšie nešpecifikovali, nevysvetlili. Je tak možné konštatovať, že tvrdenie žalobcov v žalobe o absolútnej neplatnosti závetu z dôvodu absencie vôle poručiťelky nebolo v spore preukázané. Závet bol spísaný notárkou vo forme notárskej zápisnice. Z obsahu notárskej zápisnice jednoznačne vyplýva, že notárka túto zápisnicu prečítala, vysvetlila poručiťelke, pričom poručiťelka ju schválila a na znak svojho súhlasu vlastnoručne aj podpísala. Z uvedeného preto bolo možné jednoznačne konštatovať, že tento právny úkon poručiťelky bol urobený vážne, slobodne a bez omylu a teda vôľa poručiťelky smerovala jednoznačne k uskutočneniu tohto právneho úkonu. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na bod 4 závetu, kde poručiťelka výslovne žiadala, že je to jej posledná vôľa a aby ju každý rešpektoval. Závet vo forme notárskej zápisnice je potrebné považovať za verejný závet, ktorý môže byť zbavený dôkaznej sily len vtedy, ak strany sporu budú tvrdiť a súdu preukazovať dôkazy, ktorými bude preukázaná nepravdivosť obsahu tejto listiny. V prípade verejnej listiny spočíva dôkazné bremeno na tom, kto popiera pravosť tejto listiny. V tomto prípade súd konštatuje, že ktokoľvek môže navštíviť notára a do notárskej zápisnice vyjadriť svoju poslednú vôľu tak, ako to urobila poručiťelka dňa 19.03.2001. Táto forma závetu má výhodu v tom, že je spísaná kvalifikovaným notárom a eliminuje tak v čo najväčšej miere možnosť napadnutia neplatnosti závetu pred súdom. Náležitosti tejto formy spísania závetu upravujú predpisy o notárskom konaní, pričom tieto boli všetky dodržané. Preto v žiadnom prípade nie je možné súhlasiť s tvrdením žalobcov v žalobe, že vôľa poručiťelky nebola vážna. Naopak, poručiťelka pred notárom žiadala, aby túto jej prejavenu vôľu každý rešpektoval.

V rovine hypotetických tvrdení zostali i tvrdenia žalobcov o tom, že poručiťelka bola žalovanou uvedená do omylu. Závet spĺňa všetky všeobecné náležitosti potrebné na platnosť právneho úkonu, ktoré sú uvedené v § 34 Občianskeho zákonníka, ako aj osobitné náležitosti, ktoré vyžaduje § 476 Občianskeho zákonníka.

Žalovaná vo svojom písomnom podaní zo dňa 22.12.2021 vzniesla námietku premlčania relatívnej neplatnosti závetu. Podľa nej trojročná premlčacia doba začala plynúť dňom zriadenia závetu vo forme notárskej zápisnice, teda dňom 19.03.2001 a v druhom prípade smrťou poručiťelky, kedy podľa § 460 Občianskeho zákonníka došlo k prechodu práv a povinností, ktoré sú predmetom dedičstva, t.j. dňom 19.08.2018. So vznesenou námietkou premlčania uplatneného nároku ale nie je možné súhlasiť. Právo dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu podlieha premlčaniu. Premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať prvýkrát. V danom prípade právo žalobcov dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu začalo plynúť smrťou poručiťelky, t.j. dňa 19.08.2018. Za dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu možno považovať aj podanie žaloby o neplatnosť závetu, ktorá bola podaná dňa 08.10.2019 a doručená žalovanej dňom 10.03.2020. S poukazom na doručenie žaloby na súd, tak nárok žalobcov premlčaný nie je.

V podanej žalobe žalobcovia uvádzali, že sú neopomenuteľní dedičia. S týmto skutkovým tvrdením v žalobe je potrebné v celom rozsahu súhlasiť. Podľa § 479 Občianskeho zákonníka maloletým potomkom sa musí dostať aspoň toľko, koľko robí ich dedičský podiel zo zákona a plnoletým potomkom aspoň toľko, koľko robí 1/2 ich dedičského podielu zo zákona. Pokiaľ tomu závet odporuje je v tejto časti neplatný, ak nedošlo k vydedeniu uvedených potomkov. Ustanovenie § 479 Občianskeho zákonníka je obmedzením závetnej voľnosti poručiť a to v záujme ochrany neopomenuteľných dedičov. Neopomenuteľný dedič, potomok, ktorým žalobcovia bez akýchkoľvek pochybností sú, má právo podľa tejto úpravy dovoliť sa relatívnej neplatnosti závetu, pokiaľ sa mu z dedičstva nedostane toľko, koľko predstavuje 1/2 dedičského podielu zo zákona. Dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu je hmotnoprávny jednostranný právny úkon adresovaný účastníkom dotknutého právneho úkonu, v danom prípade dedičom. Relatívnej neplatnosti sa možno dovoliť aj formou žaloby, protinávrhu, alebo námietky vznesenej v konaní. Dovolanie sa relatívnej neplatnosti závetu má právne účinky dôjdením dotknutým účastníkom, v tomto prípade dedičom. Dovolanie sa uskutočňuje výslovným prejavom, z ktorého je zrejmé vôľa dotknutej osoby. Za dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu možno považovať aj tvrdenie oprávneného subjektu v žalobe, z ktorého možno vyvodiť jeho vôľu, že nechce byť viazaný pre neho nepriaznivými účinkami závetu.

V prejednávanej veci nárok žalobcov premlčaný nie je, keďže za dovolanie sa relatívnej neplatnosti závetu žalobcami možno považovať podanie žaloby o neplatnosť závetu na súd, ktorá bola podaná dňa 08.10.2019 a doručená žalovanej dňa 10.03.2020. Týmto momentom, doručením žaloby žalovanej ako osobe dotknutej právnym úkonom nastali účinky dovolania sa relatívnej neplatnosti závetu a závet je nutné považovať za neplatný v tej časti, pokiaľ poručiť z predmetu dedičstva nezanechal žalobcovi polovicu jeho zákonného podielu.

Relatívna neplatnosť závetu nemôže byť predmetom sporu dedičov o dedičské právo podľa § 194 C.m.p. Podmienky relatívnej neplatnosti sú zjavné, ide preto vždy o právne posúdenie. Vychádza sa z toho, že dôvodom relatívnej neplatnosti závetu je iba to, či sa neopomenuteľný dedič dovoľával relatívnej neplatnosti alebo nie, určenie rozsahu podielu neopomenuteľného dediča na dedičstve je otázkou správnej aplikácie § 479 Občianskeho zákonníka a teda ide o otázku právnú, ktorú môže riešiť samotný dedičský súd. Námietkou neopomenuteľných dedičov v zmysle § 479 Občianskeho zákonníka sa môže zaoberať výlučne notár v dedičskom konaní po zistení hodnoty pozostalosti a nejedná sa o spornú skutkovú otázku riešiteľnú po postupe podľa § 194 C.m.p. Predpokladom pre zodpovedanie otázky, či zákonný dedič bol závetom ukrátený na povinnom zákonnom dedičskom podiele, je nevyhnutné stanovenie hodnoty dedičstva v peniazoch, zisťovanie masy a hodnoty dedičstva. Vyšetrovanie podmienok dedičského práva je jedným zo základných predpokladov pre rozhodnutie v dedičskom konaní, o ktorých je oprávnený rozhodovať výlučne súdny komisár, notár, ktorého úlohou je stanoviť rozsah a hodnotu dedičstva. Za predpokladu dovolania sa neplatnosti závetu zákonným dedičom prejudiciálne sa musí zaoberať právnou a nie skutkovou otázkou platnosti závetu podľa § 40 a § 479 Občianskeho zákonníka. Nárok neopomenuteľného dediča je súčasťou jeho dedičského práva, a preto neopomenuteľný dedič sa svojho práva na povinný dedičský podiel môže dovoľávať v dedičskom konaní a touto otázkou sa po podaní námietky relatívnej neplatnosti zaoberá dedičský súd, respektíve z jeho poverenia notár ako prejudiciálnou otázkou. Nie je úlohou súdu rozhodujúceho o žalobe v intenciách podľa § 194 C.m.p. riešiť otázku dedičského práva založenú na právnom posúdení a aplikácii už uvedených ustanovení § 40 a § 479 Občianskeho zákonníka, ktorá je nevyhnutne spojená s prešetrovaním a ohodnocovaním predmetu dedičstva. Predmetom civilného sporového konania je totiž v zmysle uvedených ustanovení riešenie sporných skutkových otázok. Namietaná relatívna neplatnosť závetu podľa § 479 Občianskeho zákonníka nemôže s úspechom obstáť ani v intenciách ustanovenia § 137 C.s.p., keď sa nejedná o spornú skutkovú otázku v zmysle § 194 C.m.p. a ani za predpokladu formulácie žalobného petitu v súlade s § 137 písm. c) C.s.p. by na podanie takejto žaloby smerujúcej k zodpovedaniu pre dedičské konanie prejudiciálnej otázky, nebol daný naliehavý právny záujem.

Keďže neboli zistené dôvody absolútnej neplatnosti právneho úkonu a neexistoval ani dôvod vydedenia, závet je v súlade s ust. § 479 OZ neplatný v časti tzv. neopomenuteľných dedičov, pričom túto otázku je oprávnený riešiť notár v rámci prebiehajúceho dedičského konania.

Za neopodstatnenú sa považovala námietka žalovanej o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v 2. rade na podanie žaloby. Je pravdou, že v dedičskom konaní žalobca v 2. rade podaním zo dňa 23.01.2019 adresovanom Notárskemu úradu E. G. C. odmietol dedičstvo po svojej matke K. L., avšak na pojednávaní konanom dňa 18.07.2019, na ktoré bol súdnym komisárom predvolaný, vyhlásil, že jeho úmyslom nebolo odmietnuť dedičstvo, nakoľko svoj podiel chcel postúpiť v prospech ďalšieho dediča. Vyjadrenie žalobcu v 2. rade zo dňa 23.01.2019 nebolo v súlade s jeho vôľou, a preto je i naďalej dedičom po nebohej. Súdna komisárka E. G. C. tak ďalej konala so žalobcom v 2. rade ako s dedičom a zároveň ho spolu so žalobkyňou v 1. rade odkázala na podanie žaloby o neplatnosť závetu. S poukazom aj na prebiehajúce dedičské konanie, ktorým boli dedičia odkázaný na podanie spoločnej žaloby o určenie, že závet a listina o vydedení sú absolútne neplatnými právnymi úkonmi, žalobca v 2. rade má aktívnu vecnú legitímáciu na podanie takejto žaloby. Rovnako ako nedôvodná bola vyhodnotená i námietka právneho zástupcu žalobcov na pojednávaní konanom dňa 17.01.2022, že je potrebné vychádzať z písomného vyjadrenia žalovanej zo dňa 25.03.2020, v ktorom uviedla, že žiada, aby sa dedilo v zmysle Občianskeho zákonníka a to dedením zo zákona. Žalovaná sa v priebehu sporu dala zastúpiť právnym zástupcom a po konzultácii s ním, potom, čo jej bol daný spor bližšie vysvetlený po právnej aj skutkovej stránke, so žalobou žalobcov v časti o určenie neplatnosti závetu nesúhlasila. V tejto súvislosti sa poukázalo na nedostatok právneho povedomia samotnej žalovanej, a preto nemohlo byť rozhodované iba na základe prvotného písomného podania žalovanej zo dňa 25.03.2020.

Súd prvej inštancie preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Výrok o trovách odôvodnil ust. § 255 ods. 2 C.s.p.

Proti tomuto rozsudku, s výnimkou výroku o určení neplatnosti listiny o vydedení žalobcov, podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia. Navrhli rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Ako dôvod uviedli, že prvoinštančný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V časti určenia listiny o vydedení za neplatnú bolo žalobe žalobcov vyhovené, pričom v súvislosti s týmto nárokom sa odkázalo na procesný postoj žalovanej, ktorý zodpovedal zneniu ust. § 151 ods. 1 C.s.p. Rovnaký režim mal byť použitý aj na prostriedok procesnej obrany žalovanej, ktorý prezentovala svojim podaním z 19.03.2020 ako reakciu na podanú žalobu. V ňom navrhla, aby sa dedilo v zmysle Občianskeho zákonníka, a to dedením zo zákona. Je nesporné, že žalovaná prejavila vôľu, aby sa dedilo rovným dielom medzi všetkých dedičov. Toto vyjadrenie žalobcovia nevnímali iba ako ponuku, ale ako čiastočné uznanie žaloby, z ktorého plynú procesné konzekvencie. V tejto zhodnej časti preto malo byť žalobe vyhovené. Legitímácia na podanie žaloby bola daná uznesením z 26.08.2019, a preto niet dôvodu nerozhodovať o merite veci spôsobom, na ktorý boli žalobcovia odkázaní.

Žalovaná navrhla rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť.

Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcov nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Právne bezvýznamnou je argumentácia žalobcov, podľa ktorej ich legitímácia na podanie žaloby bola daná uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 26.08.2019 č.k. 35D 790/2018 – 77. Týmto rozhodnutím bolo uložené žalobcom podať žalobu o určenie, že závet a listina o vydedení spísané formou notárskej zápisnice dňa 19.03.2001 sú absolútne neplatné. Týmto rozhodnutím teda nebolo uložené žalobcom v 1. a 2. rade domáhať sa určenia relatívnej neplatnosti závetu.

V priebehu konania, ako na to správne poukazuje prvoinštančný súd, žalobcovia v 1. a 2. rade ničím právne významným nepreukázali existenciu akéhokoľvek dôvodu spôsobujúceho absolútnu neplatnosť závetu spísaného formou notárskej zápisnice.

Pokiaľ ide o relatívnu neplatnosť závetu opierajúcu sa o ust. § 479 Občianskeho zákonníka, jej účinky nastávajú priamo zo zákona v dôsledku dovolania sa neplatnosti závetu zo strany tzv. neopomenuteľných dedičov. K takémuto dovolaniu sa relatívnej neplatnosti závetu podľa ust. § 40a Občianskeho zákonníka nepochybne došlo, a to priamo v žalobe o určenie neplatnosti závetu a listiny o vydedení. Už v tejto žalobe žalobcovia v 1. a 2. rade poukázali na to, že majú postavenie vydedených neopomenuteľných dedičov, teda z hľadiska obsahu tohto právneho úkonu bolo potrebné žalobu v súlade s ust. § 124 ods. 1 C.s.p. posúdiť aj ako dovolanie sa relatívnej neplatnosti závetu. Ďalej je zrejmé, že žalovanej toto dovolanie sa relatívnej neplatnosti závetu obsiahnuté v žalobe bolo doručené ešte pred uplynutím všeobecnej trojročnej premlčacej doby upravenej v ust. § 101 Občianskeho zákonníka počítanej od smrti poručiteľky K. L., zomrelej dňa XX.XX.XXXX.

Spor o dedičské právo Civilný mimosporový poriadok upravuje v ust. § 192 až § 194. V uvedených ustanoveniach sa upravuje postup, ak sa v konaní o dedičstve vyskytnú otázky incidenčného charakteru. Ide o spornosť v osobách dedičov. Ak niekto pred potvrdením nadobudnutia dedičstva tvrdí, že je dedičom a popiera dedičské právo iného dediča, ktorý dedičstvo neodmietol, ide o spor o dedičské právo.

Civilný mimosporový poriadok upravuje dva prípady. Prvým je prípad, ak rozhodnutie sporu o dedičskom práve závisí iba od právneho posúdenia skutočnosti, ktoré medzi účastníkmi nie sú sporné. V tomto prípade súd priamo v dedičskom konaní vyšetrí podmienky dedičského práva a uznesením rozhodne, s ktorým účastníkom bude ďalej konať a ktorému účastníkovi účasť v konaní o dedičstve ukončuje. Zaviedol sa pojem „ukončenie účasti o dedičstve“ ako osobitný procesný režim rozhodovania o spornosti dedičského práva potenciálnych dedičov. Znamená to, že účasť na konaní sa danej osobe končí, teda sa na ňu nebude prihliadať. Uznesenie, ktorým sa účasť na konaní ukončuje, je poslednou písomnosťou, ktorú takej osobe notár doručí. Toto ustanovenie upravuje tzv. právny spor, v ktorom síce skutočnosti medzi účastníkmi nie sú sporné (napr. existencia závetu), ale sporné je právne posúdenie veci (napr. posúdenie toho, či konkrétnej osobe svedčí dedičský titul zákonného dedenia). Druhým prípadom je situácia, pri ktorej rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností. V tomto prípade odkáže súd uznesením po márnom pokuse o zmier toho z dedičov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby určenie spornej skutočnosti uplatnil žalobou. Na podanie žaloby určí lehotu, ktorá nesmie byť kratšia ako jeden mesiac. Petit žaloby znie na učenie spornej skutočnosti. V tomto prípade sa naliehavý právny záujem nepreukazuje, pretože vyplýva priamo zo zákona. Následne súd pokračuje v konaní s účastníkmi podľa výsledku sporu. Platí, že ak žaloba nebola podaná v lehote, ak bolo konanie o žalobe zastavené alebo ak bola žaloba odmietnutá, spor o dedičské právo bol rozhodnutý v neprospech žalobcu.

V dôsledku právoplatného rozhodnutia o určenie neplatnosti listiny o vydedení žalobcov, spor o dedičskom práve bol vyriešený, a teda aj žalobcovia v 1. a 2. rade majú postavenie dedičov po poručiteľke K. L..

Vyšetrovať podmienky dedičského práva účastníkov dedičského konania vzhľadom na namietanú relatívnu neplatnosť závetu je oprávnený iba súdny komisár, čo priamo vyplýva z ust. § 193 Civilného

mimosporového poriadku. V prípade namietanej relatívnej neplatnosti nejde o situáciu, keď rozhodnutie o dedičstve závisí od zistenia sporných skutočností. Nejde o prípad sporového konania, a preto je potrebné ďalej konať v konaní o dedičstve s tým, že súdny komisár ex offio prihliadne na relatívnu neplatnosť. Ak by na uvedené neprihliadol, bol by to dôvod na podanie opravného prostriedku priamo v dedičskom konaní. Keďže dovolanie sa relatívnej neplatnosti nie je spornou skutočnosťou, ktorú by dedičský súd nesmel skúmať, žaloba v časti o určenie relatívnej neplatnosti závetu nemohla byť podaná úspešne.

Keďže dôvody absolútnej neplatnosti závetu preukázané neboli a relatívnu neplatnosť závetu opierajúcu sa o ust. § 479 Občianskeho zákonníka je oprávnený riešiť notár v rámci prebiehajúceho dedičského konania, súd prvej inštancie správne postupoval, ak žalobu o určenie neplatnosti závetu zamietol. Odvolací súd preto postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

Zároveň v odvolacom konaní úspešnej žalovanej bola priznaná voči žalobcom i náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % podľa ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p. s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).